

## رابطه سبک‌های هویت با ابراز وجود و خودتنظیمی

علی‌اکبر صلاحی<sup>۱</sup>، سهیل زمان<sup>۲</sup>

<sup>۱</sup> مدرس و مشاور دانشگاه، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دیادگار امام خمینی(ره)- شهری

<sup>۲</sup> دانش آموخته مقطع کارشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دیادگار امام خمینی(ره)- شهری

### چکیده

تحقیق حاضر با هدف بررسی رابطه سبک‌های هویت با ابراز وجود و خودتنظیمی از طریق روش کمی و از نوع همبستگی انجام شد، بدین منظور حجم نمونه‌ای ۷۳ نفری به صورت در دسترس انتخاب شد. جمع‌آوری اطلاعات نیز به صورت در دسترس انجام گرفت. برای ابزار پژوهش شامل پرسشنامه‌های سبک‌های هویت صلاحی، ابراز وجود گمبریل و ریچی و خودتنظیمی بوفارد مورد استفاده قرار گردید، از روش آماری تحلیل واریانس (ANOVA) برای فرضیه اصلی روش آماری همبستگی پیرسون برای فرضیه‌های فرعی مورد استفاده قرار گرفت، با توجه به نتایج به دست آمده نمره sig های حاصل برای فرضیه اصلی برابر با ۰/۲۸۲ و ۰/۷۰۴ شدند، در نتیجه فرض صفر تایید و فرض خلاف رد؛ لذا با به احتمال ۹۵٪ رابطه معنادار نیست. اما نمره‌های sig فرضیه‌های فرعی برابر با ۰/۷۹۵ و ۰/۰۰۱ و ۰/۰۰۶ شده بودند که به جز فرضیه فرعی اول، مابقی فرضیه‌ها به احتمال ۹۵٪ معنادار است.

**واژه‌های کلیدی:** سبک‌های هویت، ابراز وجود، خودتنظیمی

## مقدمه

موضوع خودتنظیمی<sup>۱</sup> ارتباط نزدیکی با انگیزش<sup>۲</sup> دارد، خودتنظیمی فرآیندی است که از طریق آن دانش آموزان رفته‌ها، عواطف و عوامل شناختی را که به شکلی نظام مند متوجه اکتساب اهداف است فعال و حفظ می‌کنند، در حقیقت خودتنظیمی یادگیری را افزایش می‌دهد و موجب ادراک شایستگی بیشتر جهت دست یابی به اهداف می‌شود(مهقانی جمال الدین و جنا آبادی، ۱۳۹۸).

به عقیده روانشناسان خودتنظیمی مجموعه‌ای از روش‌های تحریکی است که طی آن شناخت، احساس و عملکرد در راه رسیدن به اهداف تنظیم می‌شوند، یادگیری خودتنظیمی شامل دو مولفه راهبردهای انگیزشی و راهبردهای یادگیری است که خود شامل دو بعد شناختی و فراشناختی می‌باشد، در برخی از مطالعات یادگیری خودتنظیمی برای اساتید و دانشجویان مهم و ضروری دانسته شده است(صلحی و دیگران، ۱۳۹۴).

یکی از مسائل مهم و ضروری در دنیای امروز پرداختن به موضوع هویت<sup>۳</sup> است، زیرا رشد انسان را در زمینه‌های مختلف از جمله شخصیت میسر می‌سازد، اریک اریکسون<sup>۴</sup> اصطلاح بحران هویت را در توصیف فرآیند رشد هویت مطرح می‌کند و بحران هویت را بخش حدایی ناپذیر از سردرگمی هویت می‌داند که باید در قشر دانشجو به عنوان نقطه کانونی موضوع هویت حل و فصل شود(سقایی و دیگران، ۱۳۹۶).

در پژوهش‌های مرتبط با شخصیت انسان، هویت یکی از مهم‌ترین جنبه‌ها به حساب می‌آید که به وسیله آن فرد با گذشتگی ارتباط برقرار می‌کند و در زندگی احساس یک پارچگی و تدام نیز می‌کند، تلاش برای کسب هویت از نوجوانی به موازات رشد بدنی، شناختی، اجتماعی و عاطفی اهمیتی خاص پیدا می‌کند، شکل گیری هویت ترکیبی از مهارت‌ها و جهان-بینی دوران کودکی است که برای فرد تکلیفی دشوار و اضطراب‌آور به حساب می‌آید و او را برای رویارویی با مسائل بزرگ‌سالی آماده می‌کند(شکرالله‌زاده و مدنی، ۱۳۹۵).

ابراز وجود<sup>۵</sup> یا جرات‌ورزی عملکردی است شامل جنبه‌های شناختی، رفتاری و هیجانی که نشان دهنده توانایی فرد در برخورد با خواسته‌های محیطی می‌باشد، فردی که دارای درجه ابراز وجود کافی است نه تنها در مواجهه با مشکلات و مسائل تنش را عملکرد بهتری دارد بلکه به جهت رفتار موفقیت آمیز در برخورد با این عوامل ارزیابی روان شناختی مثبت تری نیز از خود خواهد داشت و به دنبال آن عواطف و هیجانات مثبت تری را نیز تجربه خواهد کرد(تابع بردبار و دیگران، ۱۳۸۸).

ابراز وجود به این توانایی اطلاق می‌شود که افراد می‌توانند احساسات، عقاید و نیازهایشان را به صورتی صادقانه و صریح و بدون تعریض به حقوق دیگران بیان کنند(مقیمیان و امینی، ۱۳۹۳).

کشور ما به دلیل داشتن جمعیتی با قومیت، اقسام و سبک‌های هویتی متفاوت مخصوصاً تعداد زیادی دانش آموز و دانشجو نیازمند این است که روش‌هایی هرچه بهتر و موثرتر جهت ابراز وجود یا جرات‌ورزی و هم چنین خودتنظیمی یا خود کنترلی به دست آورده شوند و از آن‌ها استفاده شود، بررسی پژوهش‌های انجام شده نشان داد که پژوهش‌های بسیاری در بردارنده یکی از سه متغیر سبک‌های هویت، ابراز وجود و خودتنظیمی با جامعه‌های آماری متفاوت بودند، به همین جهت پژوهشگر را بر آن داشت که از هر سه متغیر در یک پژوهش واحد استفاده کند و این اولین پژوهشی است که در بردارنده هر سه متغیر مذکور بوده است، اهمیت اصلی پژوهش در این است که فرد بداند با سبک هویتی و درجه خود تنظیمی و همچنین میزان ابراز

<sup>۱</sup>. Self Regulation

<sup>۲</sup> Motivation

<sup>۳</sup> Identity

<sup>۴</sup> Erik Erikson

<sup>۵</sup> Assertiveness

وجودش چه راه هایی را برای رسیدن به موقعيت و پیشرفت اتخاذ کند که به لحاظ زمانی و اقتصادی برایش به صرفه باشد و از اتفاف انرژی جلو گیری گردد(نگارنده).

قربانی و فولاد چنگ(۱۳۹۳) در پژوهشی که با عنوان ارتباط خودتنظیمی و تسلط جمعی با بهزیستی روان شناختی انجام دادند به این نتیجه رسیدند که طی تحلیل یافته ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون، بیانگر ارتباط مثبت و معنی دار بین ابعاد خودتنظیمی(فراشناخت، شناخت و انگیزش) و تسلط جمعی با بهزیستی روان شناختی است، همچنین نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیری به شیوه گام به گام نشان داد که فراشناخت، انگیزش و تسلط جمعی قادر به پیش بینی ۲۶ درصد از تغییرات نمره کل بهزیستی روان شناختی هستند.

مفهوم و دیگران(۱۳۹۵) در پژوهشی که با عنوان بررسی نقش سبکهای هویت در پیش بینی حالات روان شناختی مثبت دانشجویان انجام دادند به این نتیجه رسیدند که سبک هویت می تواند حالات روان شناختی مثبت را به خوبی پیش بینی کند لذا توصیه می شود روان شناسان، مشاوران و سایر حرفه های یاری رسان در کار با دانشجویان اهمیت متغیر های این پژوهش را در نظر داشته باشند و بر اساس آن مداخلات مناسب طراحی کنند.

خلعتبری(۱۳۹۴) در پژوهشی که با عنوان تعیین اثربخشی آموزش ابراز وجود بر میزان خلاقیت دانش آموزان پسر دوره ابتدایی انجام داد به این نتیجه رسید که آموزش گروهی ابراز وجود باعث افزایش خلاقیت دانش آموزان شده است. در این پژوهش هدف پاسخ این سوال است که بین سبکهای هویت با ابراز وجود و خودتنظیمی رابطه وجود دارد یا خیر؟

### روش

این تحقیق به روش کمی و از نوع همبستگی انجام گرفت، زمان انجام آن زمستان ۹۸ و بهار ۹۹ بوده است، جامعه مورد استفاده در این تحقیق افراد عضو در شبکه های اجتماعی مجازی ساکن تهران و سندج بودند، روش نمونه گیری به شیوه دردسترس انجام گرفت و حجم نمونه مورد مطالعه شامل ۷۳ نفر بوده است که دامنه سنی آن ها از ۱۶ تا ۶۰ سال بوده، اکثر آن ها مجرد و غیر شاغل نیز بوده اند.

اطلاعات به شیوه غیر تصادفی و مدل دردسترس جمع آوری شدند، به این شکل که برای هر کدام از پرسشنامه به صورت اینترنیت لینک یا پیوند تهیه و همراه با توضیحات مربوطه از طریق شبکه های اجتماعی مجازی در اختیار آزمودنی ها قرار گرفت.

در این تحقیق ۳ پرسشنامه سبک های هویت صلاحی، ابراز وجود گمبریل و ریچی و خود تنظیمی بوفارد مورد استفاده قرار گرفتند.

پرسشنامه سبکهای هویت مناسب افراد ۱۴ سال به بالا می باشد که دارای ۴۵ سوال ۷ گزینه ای در مقیاس لیکرت است(کاملا موافق=۷، موافق=۶، کمی موافق=۵، نظری ندارم=۴، کمی مخالف=۳، مخالف=۲، کاملاً مخالف=۱) که برای شناخت ۴ سبک هویت(فردی، اجتماعی، ملی و مذهبی) در مدل یابی هویت به کار گرفته می شود، که البته سوال دوم آن به صورت معکوس نمره گذاری می شود که در نهایت مجموع نمرات شامل طیفی بین ۴۵ تا ۳۱۵ است، برای تعیین پایایی آزمون سبک های هویت از نرم افزار Spss استفاده شد، این آزمون دارای ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۰ می باشد سپس برای تعیین پایایی که شامل تحلیل عامل اکتشافی و تاییدی بود از نرم افزار Amos استفاده شد که ابتدا کفايت اندازه گیری آن مورد ارزیابی قرار گرفت که نتیجه حاصل مطلوب ارزیابی شد، در ادامه ۴ سازه مکنون به دست آمد که مولفه مذهبی ۱۳ سوال، مولفه ملی ۱۲ سوال، مولفه فردی ۱۱ سوال و مولفه اجتماعی ۹ سوال مورد تایید قرار گرفت، سایر شاخص های برازش در تحلیل عامل تاییدی نیز از میزان مناسبی برخوردار بودند.

پرسشنامه ابراز وجود که توسط گمبریل و ریچی ساخته شده است، پرسشنامه ایست استاندارد شامل ۴۰ سوال که فاقد سوال معکوس و همچنین بعد یا مولفه است، سوالات این پرسشنامه دارای ۵ گزینه در مقیاس لیکرت است(خیلی کم=۱، کم=۲، متوسط=۳، زیاد=۴، خیلی زیاد=۵) که در نهایت مجموع نمرات جمع شده که شامل طیفی بین ۴۰ تا ۲۰۰ میزان جرات ورزی یا ابراز وجود فرد را مشخص می کند، حد پایین نمره در این آزمون ۴۰ تا ۸۰ حد متوسط نمره ۸۰ تا ۱۲۰ و حد بالا

۱۲۰ تا ۲۰۰ می باشد، گمبریل و ریچی معتقدند از نظر اعتبار همبستگی زیادی بین ماده های این آزمون با یکدیگر وجود دارد، اعتبار عاملی ماده های مختلف آزمون اصلی به وسیله آن ها بین ۰/۳۹ تا ۰/۷۰ و ضریب پایایی این آزمون ۰/۸۱ گزارش شده است.

پرسشنامه خودتنظیمی شامل ۱۴ سوال است که توسط بوفارد و همکاران در سال ۱۹۹۵ ساخته شد، این پرسشنامه ابزاری است برای سنجش خودتنظیمی که بر اساس نظریه شناختی اجتماعی بندهای طراحی شده است، سوالات دو عامل راهبرد های شناختی و فراشناختی را می سنجد، شیوه نمره گذاری با استفاده از مقیاس طیف لیکرت شامل (کاملا موافق=۵، موافق=۴، نظری ندارم=۳، مخالف=۲، کاملا مخالف=۱) است، که در آن سوالات ۱۳، ۵ و ۱۴ به صورت معکوس نمره گذاری می شوند، روایی این آزمون را متخصصان علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه علامه طباطبائی و دانشگاه اصفهان در سال ۷۴-۷۵ بررسی و روایی محتوای آن را تایید کردند، کدیور در سال ۱۳۸۰ روایی و پایایی پرسشنامه خودتنظیمی را مورد مطالعه قرار داد، روایی سازه این پرسشنامه با بهره گیری از ضرایب همبستگی و تحلیل عوامل ضرایب همبستگی تفکیکی میان سوالات پرسشنامه در حد مطلوب گزارش شده و ضریب آلفای کرونباخ برای سنجش همسانی درونی ۰/۰۸ بوده است، بر این اساس می توان گفت که این پرسشنامه قادر به پیش بینی نمره های واقعی آزمودنی ها می باشد.

در این تحقیق از دو روش آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد، در آمار توصیفی از شاخص هایی نظیر نما، میانه، میانگین، واریانس، انحراف معیار، جداول و نمودارها استفاده شد، و در آمار استنباطی به دلیل داشتن ۳ متغیر در فرضیه اصلی از روش تحلیل آماری واریانس (ANOVA) و برای فرضیه های فرعی از روش همبستگی پیرسون استفاده شد و در نهایت برای آنالیز اطلاعات از نرم افزار آماری SPSS ورژن ۱۶ استفاده شد.

## نتایج

جدول شماره ۱- آمار توصیفی

	jensiyat	sen	vaziyattaaaho	vaziyateshte ghal	hoviyat	ebrazvojud	khodtanzimi
Valid	۷۳	۷۳	۷۳	۷۳	۷۳	۷۲	۷۲
Missing	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
Mean	۱,۳۸	۲۶,۸۹	۱,۱۶	۱,۳۶	۲,۰۴۳۴E۲	۱۳۶,۱۳۷۰	۵۱,۳۵۶۲
Std. Error of Mean	.۰۵۷	۱,۱۶۷	.۰۴۴	.۰۵۶	۳,۳۰۱۳۴	۲,۱۰۷۴۹	.۶۸۱۷۳
Median	۱,۰۰	۲۴,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۲,۰۹۰۰E۲	۱۳۷,۰۰۰	۵۲,۰۰۰
Mode	۱	۲۲	۱	۱	۲۰۹,۰۰	۱۴۵,۰۰ <sup>a</sup>	۵۵,۰۰
Std. Deviation	.۴۹۰	۹,۹۷۴	.۳۷۳	.۴۸۲	۲,۸۲۰۶۷E ۱	۱۸,۰۰۶۴۱	۵,۸۲۴۶۸
Variance	.۲۴۰	۹۹,۴۸۸	.۱۳۹	.۲۳۲	۷۹۵,۶۱۷	۳۲۴,۲۲۱	۳۳,۹۲۷
Skewness	.۴۸۹	۱,۹۹۶	۱,۸۴۹	.۶۱۳	-.۲۶۱	-.۰۲۷	-.۳۱۴
Std. Error of Skewness	.۲۸۱	.۲۸۱	.۲۸۱	.۲۸۱	.۲۸۱	.۲۸۱	.۲۸۱
Kurtosis	-1,۸۱۱	۴,۰۱۸	۱,۴۵۹	-1,۶۷۰	-.۴۹۹	-.۲۲۲	.۰۸۱

Std. Error of Kurtosis	.۵۵۵	.۵۵۵	.۵۵۵	.۵۵۵	.۵۵۵	.۵۵۵	.۵۵۵
Range	۱	۴۴	۱	۱	۱۲۵,۰۰	۸۶,۰۰	۳۰,۰۰
Minimum	۱	۱۶	۱	۱	۱۳۷,۰۰	۹۱,۰۰	۳۵,۰۰
Maximum	۲	۶۰	۲	۲	۲۶۲,۰۰	۱۷۷,۰۰	۶۵,۰۰
Sum	۱۰۱	۱۹۶۳	۸۵	۹۹	۱,۴۹E۴	۹۹۳۸,۰۰	۳۷۴۹,۰۰

با توجه به جدول ۱ حجم نمونه این پژوهش ۷۳ نفر بوده است، میانگین سنی آن ها برابر با ۲۶/۸۹ بوده، بیشتر افراد مجرد و فاقد شغل بوده اند.

جدول شماره ۲- جنسیت

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid zan	۴۵	۶۱,۶	۶۱,۶	۶۱,۶
mard	۲۸	۳۸,۴	۳۸,۴	۱۰۰,۰
Total	۷۳	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	

چنانچه در جدول ۲ مشاهده می شود، از ۷۳ نفر نمونه آماری مورد مطالعه تعداد ۴۵ نفر زن و ۲۸ نفر مرد بوده اند.

جدول شماره ۳- سن

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ۱۶	۱	۱,۴	۱,۴	۱,۴
۱۷	۴	۵,۵	۵,۵	۶,۸
۱۹	۵	۶,۸	۶,۸	۱۳,۷
۲۰	۷	۹,۶	۹,۶	۲۳,۲
۲۱	۷	۹,۶	۹,۶	۳۲,۹
۲۲	۸	۱۱,۰	۱۱,۰	۴۳,۸
۲۳	۴	۵,۵	۵,۵	۴۹,۳
۲۴	۴	۵,۵	۵,۵	۵۴,۸
۲۵	۲	۲,۷	۲,۷	۵۷,۵
۲۶	۵	۶,۸	۶,۸	۶۴,۴
۲۷	۵	۶,۸	۶,۸	۷۱,۲
۲۸	۱	۱,۴	۱,۴	۷۲,۶

۲۹	۲	۲,۷	۲,۷	۷۵,۳
۳۰	۲	۲,۷	۲,۷	۷۸,۱
۳۱	۱	۱,۴	۱,۴	۷۹,۵
۳۲	۱	۱,۴	۱,۴	۸۰,۸
۳۳	۲	۲,۷	۲,۷	۸۳,۶
۳۴	۱	۱,۴	۱,۴	۸۴,۹
۳۵	۱	۱,۴	۱,۴	۸۶,۳
۳۶	۲	۲,۷	۲,۷	۸۹,۰
۳۹	۲	۲,۷	۲,۷	۹۱,۸
۴۰	۱	۱,۴	۱,۴	۹۳,۲
۴۸	۱	۱,۴	۱,۴	۹۴,۵
۵۷	۱	۱,۴	۱,۴	۹۵,۹
۵۹	۱	۱,۴	۱,۴	۹۷,۳
۶۰	۲	۲,۷	۲,۷	۱۰۰,۰
Total	۷۳	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	

چنانچه در جدول ۳ قابل مشاهده است، نمونه آماری مورد مطالعه دارای دامنه سنی ۱۶ تا ۶۰ سال بوده اند و بیشترین تعداد نفرات مربوط به افراد ۲۲ ساله با ۸ نفر است.

جدول شماره ۴- وضعیت تأهل

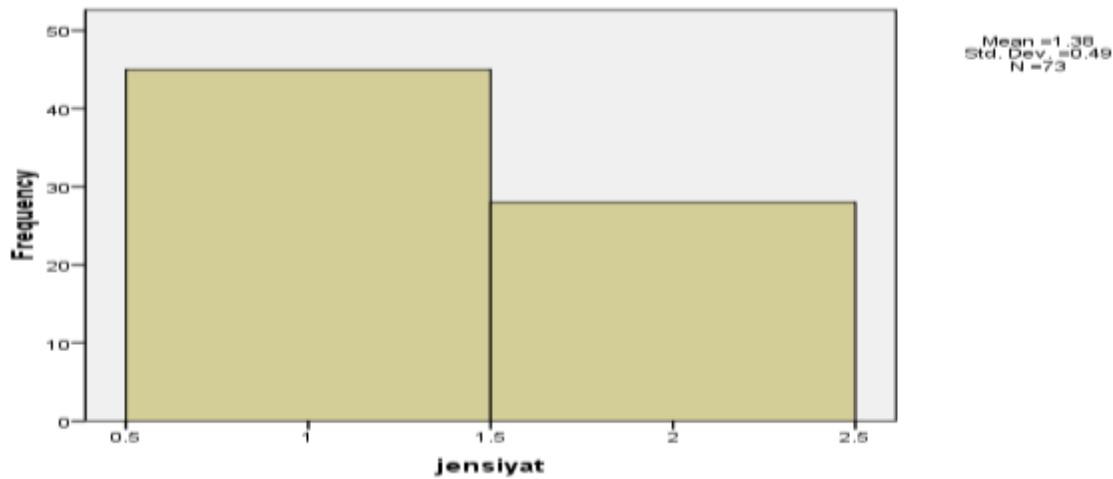
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid mojarad	۶۱	۸۳,۶	۸۳,۶	۸۳,۶
moteahel	۱۲	۱۶,۴	۱۶,۴	۱۰۰,۰
Total	۷۳	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	

چنانچه در جدول ۴ مشاهده می شود، از ۷۳ نفر حجم نمونه مورد مطالعه تعداد ۶۱ نفر مجرد و ۱۲ نفر متاهل بوده اند.

جدول شماره ۵- وضعیت اشتغال

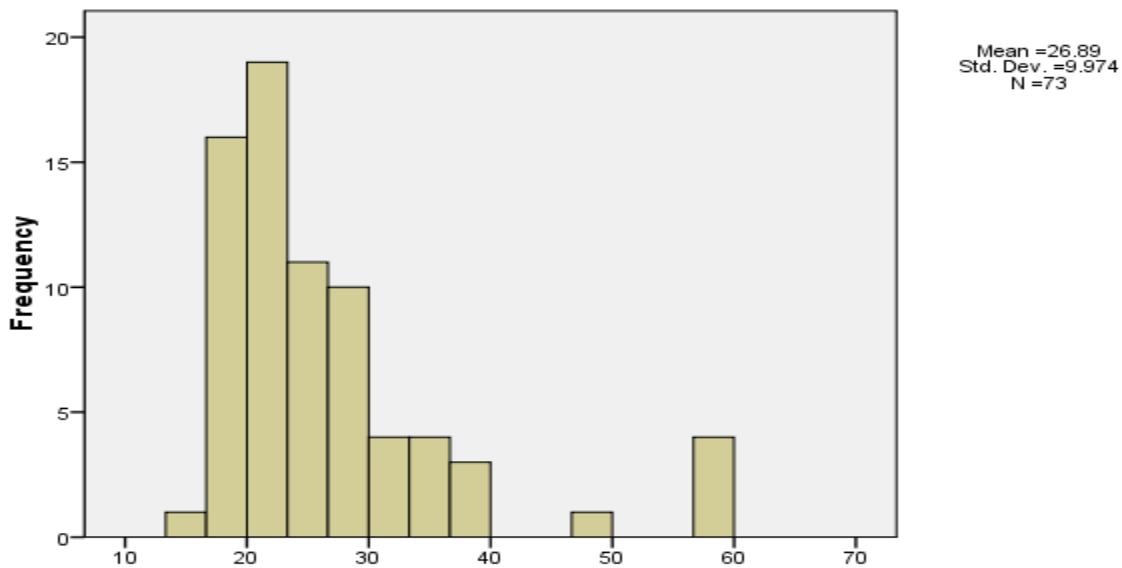
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid bi kar	۴۷	۶۴,۴	۶۴,۴	۶۴,۴
shaghel	۲۶	۳۵,۶	۳۵,۶	۱۰۰,۰
Total	۷۳	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	

چنانچه در جدول ۵ مشاهده می شود از ۷۳ نفر حجم نمونه مورد مطالعه تعداد ۲۶ نفر شاغل و ۴۷ نفر فاقد شغل بوده اند.  
نمودار شماره ۱- جنسیت



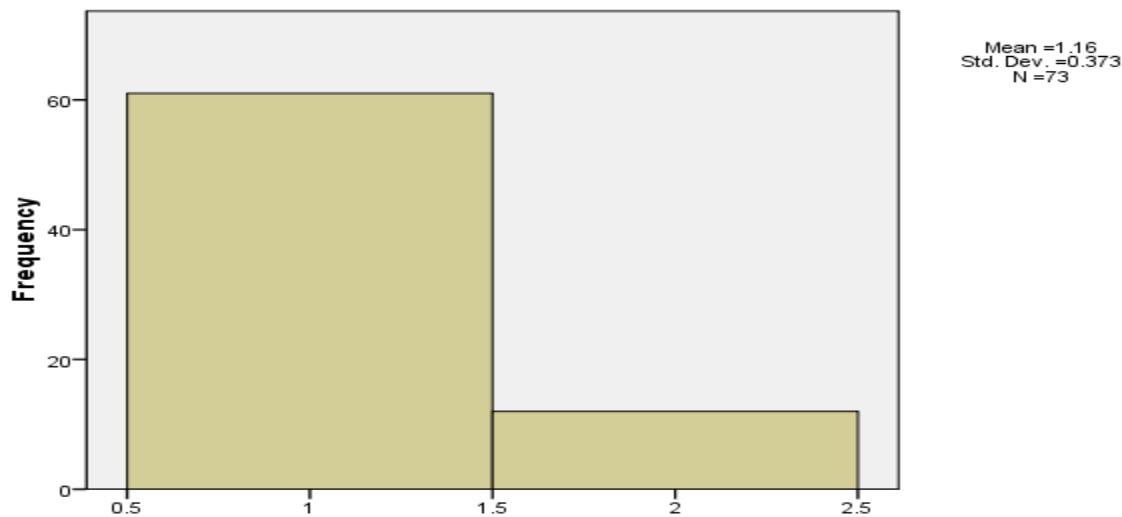
در نمودار ۱ فراوانی جنسیت افراد مشخص شده است، عدد ۱ بیانگر زنان و عدد ۲ نشان دهنده مردان می باشد که با توجه به نمودار فوق می توان بیان کرد که تعداد زنان شرکت کننده در این تحقیق بیشتر از مردان بوده است.

نمودار شماره ۲- سن



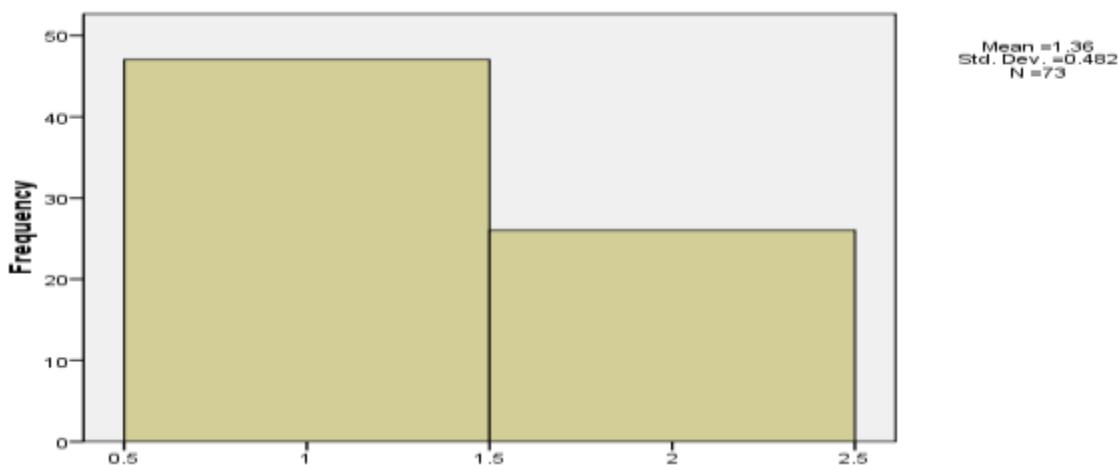
در نمودار ۲ فراوانی رده های سنی افراد مشخص شده است، با توجه به آن می توان بیان کرد که افراد در رده سنی ۲۰ تا ۳۰ سال بیشترین تعداد را به خود اختصاص داده بوده اند که این بین نیز افراد ۲۲ ساله بیشترین هستند.

## نمودار شماره ۳- وضعیت تأهل



در نمودار ۳ وضعیت تأهل افراد مشخص شده است که در آن عدد ۱ نشان دهنده افراد مجرد و عدد ۲ نشان دهنده افراد متاهل است که با توجه به آن می توان گفت تعداد افراد مجرد بیشتر از افراد متاهل بوده است.

## نمودار شماره ۴- وضعیت اشتغال



در نمودار ۴ فراوانی وضعیت اشتغال افراد موجود در تحقیق نمایان است، عدد ۱ نشان دهنده افراد فاقد شغل و عدد ۲ نشان دهنده افراد شاغل است که با توجه به آن می توان گفت افراد فاقد شغل بیشتر از افراد شاغل بوده اند.

## جدول شماره ۶- تحلیل آماری واریانس سبک های هویت با ابراز وجود و خود تنظیمی

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ebrazvojud	Between Groups	۱۷۳۰۱,۸۸۰	۵۰	۳۴۶,۰۳۸	۱,۲۶۰	.۲۸۲
	Within Groups	۶۰۴۲,۷۵۰	۲۲	۲۷۴,۶۷۰		
	Total	۲۳۳۴۴,۶۳۰	۷۲			

khodtanzi mi	Between Groups	۱۶۰۲,۰۷۳	۵۰	۳۲,۰۴۱	.۸۳۹	.۷۰۴
	Within Groups	۸۴۰,۶۶۷	۲۲	۳۸,۲۱۲		
	Total	۲۴۴۲,۷۴۰	۷۲			

فرض صفر: بین سبک های هویت با ابراز وجود و خود تنظیمی رابطه معناداری وجود ندارد.

فرض خلاف: بین سبک های هویت با ابراز وجود و خود تنظیمی رابطه معنا داری وجود دارد.

نتایج مندرج در جدول ۶ مربوط به تحلیل آماری واریانس Anova نشان می دهد که چون Sig های حاصل به ترتیب ۰/۲۸۲ و ۰/۷۰۴ می باشد و هر دو بزرگتر از ۰/۰۵ شده اند، پس فرض صفر تایید و فرض خلاف رد شده، بنابراین فرض اصلی پژوهش نیز رد شده است.

#### جدول شماره ۷- همبستگی بین سبک های هویت و ابراز وجود

		hoviyat	ebrazvoju d
hoviyat	Pearson Correlation	۱	.۰۳۱
	Sig. (۲-tailed)		.۷۹۵
	N	۷۳	۷۳
ebrazvoju d	Pearson Correlation	.۰۳۱	۱
	Sig. (۲-tailed)	.۷۹۵	
	N	۷۳	۷۳

فرض صفر: بین سبک های هویت و ابراز وجود رابطه معنا داری وجود ندارد.

فرض خلاف: بین سبک های هویت و ابراز وجود رابطه معنا داری وجود دارد.

نتایج مندرج در جدول ۷ مربوط به همبستگی بین سبک های هویت و ابراز وجود نشان می دهد که چون Sig برابر با ۰/۷۹۵ و بزرگتر از ۰/۰۵ شده است پس فرض صفر تایید و فرض خلاف رد شده، بنابراین بین سبک های هویت و ابراز وجود رابطه معنا داری وجود نداشته است.

#### جدول شماره ۸- همبستگی بین سبک های هویت و خود تنظیمی

		hoviyat	khodtanzi mi
hoviyat	Pearson Correlation	۱	.۳۶۹**
	Sig. (۲-tailed)		.۰۰۱
	N	۷۳	۷۳
khodtanzi mi	Pearson Correlation	.۳۶۹**	۱

Sig. (۲-tailed)	.۰۰۱	
N	۷۳	۷۳

\*\*. Correlation is significant at the .۰۰۱ level (۲-tailed).

فرض صفر: بین سبک های هویت و خود تنظیمی رابطه معنا داری وجود ندارد.

فرض خلاف: بین سبک های هویت و خود تنظیمی رابطه معنا داری وجود دارد.

نتایج مندرج در جدول ۸ مربوط به همبستگی بین سبک های هویت و خود تنظیمی نشان می دهد که چون Sig برابر با ۰/۰۰۱ و کوچکتر از ۰/۰۵ بوده است، پس فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود، بنابراین بین سبک های هویت و خود تنظیمی رابطه معناداری وجود داشته است.

جدول ۹ همبستگی بین خود تنظیمی و ابراز وجود

		khodtanzi mi	ebrazvoju d
khodtanzi mi	Pearson Correlation	۱	.۳۱۹**
	Sig. (۲-tailed)		.۰۰۶
	N	۷۳	۷۳
ebrazvojud	Pearson Correlation	.۳۱۹**	۱
	Sig. (۲-tailed)	.۰۰۶	
	N	۷۳	۷۳

\*\*. Correlation is significant at the .۰۰۱ level (۲-tailed).

فرض صفر: بین خود تنظیمی و ابراز وجود رابطه معنا داری وجود ندارد.

فرض خلاف: بین خود تنظیمی و ابراز وجود رابطه معنا داری وجود دارد.

نتایج مندرج در جدول ۹ مربوط به همبستگی بین خود تنظیمی و ابراز وجود نشان می دهد که چون Sig برابر با ۰/۰۰۶ بوده است پس فرض صفر رد و فرض خلاف تایید می شود، بنابراین بین خود تنظیمی و ابراز وجود رابطه معناداری وجود داشته است.

## بحث

همان طور که در قسمت های پیشین این پژوهش بیان شد هدف اصلی در این پژوهش پی بردن به رابطه میان سبک های هویت با ابراز وجود و خود تنظیمی بوده است، اینکه آیا بین آن ها رابطه معنا داری وجود دارد؟ یا خیر؟ یافته های مندرج در جدول عنوان داد که در جامعه آماری و حجم نمونه این پژوهش این سه متغیر نمی توانند تاثیری بر روی یکدیگر داشته باشند، یعنی سبک های مختلف هویت نمی توانند پیش بینی کننده ابراز وجود بیشتر و همچنین خود تنظیمی قوی - تر باشند، اما متغیر ها دو به دو می توانند تاثیر متقابل بر روی یکدیگر داشته باشند، همچنین می توان بیان کرد احتمال اینکه این سه متغیر در جامعه آماری دیگری دارای رابطه معنادار شوند وجود دارد.

همچنین نتایج مندرج در جدول ۷ که نشان دهنده همبستگی میان سبکهای هویت و ابراز وجود است نیز نشان داد که رابطه معناداری میان آن‌ها در جامعه آماری این پژوهش نیست، بدین معنا که سبکهای مختلف هویت پیش‌بینی کننده و تاثیر گذار بر میزان ابراز وجود و یا جرات‌ورزی افراد نمی‌باشد، اینجا هم می‌توان متذکر شد که احتمال معناداری بین این دو متغیر نیز در جامعه آماری و حجم نمونه متفاوتی نیز وجود دارد و رابطه بین این دو متغیر به طور کلی رد نمی‌شود.

در رابطه با متغیرهای سبکهای هویت و خودتنظیمی همان‌طور که در جدول ۸ مشخص شده است باید بیان کرد که بین آن‌ها همبستگی معنا داری وجود دارد و این بدان معناست که در جامعه آماری و حجم نمونه مذکور این پژوهش سبکهای هویت افراد تاثیر گذار بر خودتنظیمی آن‌ها می‌باشد.

همچنین با توجه به جدول ۹ که نتایج مربوط به همبستگی میان خودتنظیمی و ابراز وجود در آن نقش بسته است نیز نتایج گویای این است که در جامعه و حجم نمونه این پژوهش این دو متغیر بر یکدیگر اثر گذار هستند و به نوعی می‌توان بیان کرد که افرادی که از خودتنظیمی بالاتر و قوی‌تری برخوردارند بهتر می‌توانند به ابراز وجود بپردازنند.

لازم به ذکر است که با توجه به نتایج دو جدول ۸ و ۹ و مقایسه آن‌ها با هم می‌توان ادعا کرد که بین سبک‌های هویت و خود تنظیمی همبستگی قوی‌تری به نسبت خود تنظیمی و ابراز وجود برقرار است.

در پژوهشی که انجام شد به بررسی رابطه سبکهای هویت با ابراز وجود و خودتنظیمی پرداخته شد، پژوهش‌هایی دیگر نیز در این زمینه انجام شده است که در زیر به بررسی شباهت‌ها و تفاوت‌های این پژوهش‌ها با پژوهش حاضر پرداخته شده است. در پژوهش تقديری و ديگران(۱۳۸۸) که به بررسی رابطه سبکهای هویت، خودکارآمدی و خودتنظیمی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان پرداخته است، نتایج به این شکل بوده است که خودتنظیمی با سبک‌های هویت اطلاعاتی و هنجاری رابطه مثبت، اما با سبک سردرگم‌اجتنابی رابطه منفی معنادار دارد، در دانشجویان دختر سبک‌های اطلاعاتی و هنجاری و در دانشجویان پسر سبک اطلاعاتی پیش‌بینی کننده خود تنظیمی بالا می‌باشد، سبک‌های اطلاعاتی و هنجاری با خودکارآمدی رابطه مثبت معنادار دارند و سبک اطلاعاتی پیش‌بینی کننده خودکارآمدی بالا در دختران و پسران است، خودکارآمدی با خودتنظیمی رابطه مثبت معنادار دارد، بین خودکارآمدی و سبک سردرگم‌اجتنابی رابطه‌ای وجود ندارد و در نهایت اینکه بین خودکارآمدی دختران و پسران و بین سبک‌های هویتی آن‌ها تفاوت وجود ندارد اما دختران به نسبت پسران از خودتنظیمی بالاتری برخوردارند، این پژوهش نیز مانند پژوهش حاضر دارای ۳ متغیر می‌باشد که دو متغیر سبک‌های هویت و خودتنظیمی شبیه به هم و تفاوت در متغیر سوم است که در این پژوهش از متغیر خودکارآمدی و در پژوهش حاضر از متغیر ابراز وجود استفاده شده است، به لحاظ جامعه آماری تفاوت بیشتری بین دو پژوهش وجود دارد، این پژوهش در شهر کرمان و با حجم نمونه ۳۴۰ نفری انجام گرفته در صورتی که پژوهش حاضر در شهرهای تهران و سنندج و با حجم نمونه ۷۳ نفری انجام شده است.

در پژوهشی که آهنچیان و دیگران(۱۳۹۲) با عنوان سبک‌های اسناد و خودتنظیمی: تبیین نقش سبک‌های شخصیت انجام دادند به این نتایج رسیدند که سبک‌های اسناد بر خودتنظیمی اثر بخشی غیرمستقیم دارند و سبک‌های شخصیت در رابطه این دو متغیر نقش میانجی گری دارند، این پژوهش با پژوهش حاضر تنها در متغیر خودتنظیمی وجه شباهت دارند، به این صورت که در این پژوهش به رابطه سبک‌های اسناد و خودتنظیمی و نقش سبک‌های شخصیت پرداخته شده است در صورتی که در پژوهش حاضر به بررسی رابطه سبک‌های هویت با ابراز وجود و خودتنظیمی پرداخته شده است، به لحاظ جامعه آماری این پژوهش در شهر مشهد و روی حجم نمونه ۲۰۰ نفری انجام شده در صورتی که پژوهش حاضر در شهرهای تهران و سنندج و روی حجم نمونه ۷۳ نفری به انجام رسیده است.

پژوهش شاکه‌نياو دیگران(۱۳۹۴) به بررسی پیش‌بینی ابراز وجود براساس سبک‌های هویت در دانشجویان پرداخت، نتایج حاکی از آن بود که همبستگی مثبت و معناداری بین سبک‌هویت اطلاعاتی و ابراز وجود دانشجویان و همچنین همبستگی منفی و معناداری بین سبک‌هویت سردرگم‌اجتنابی و ابراز وجود دانشجویان وجود دارد، ولی بین سبک‌هویت هنجاری و ابراز وجود دانشجویان همبستگی معنا داری وجود ندارد، بین این پژوهش که دارای ۲ متغیر است و پژوهش حاضر که ۳ متغیره می‌باشد

در دو متغیر سبکهای هویت و ابراز وجود شباهت وجود دارد و تفاوت در متغیر خودتنظیمی می‌باشد، به لحاظ جامعه آماری و حجم نمونه تفاوت آشکاری بین دو پژوهش وجود دارد و آن این است که این پژوهش در شهر ایلام و بر روی دانشجویان دختر با حجم نمونه ۱۱۰ نفر صورت گرفته در حالی که پژوهش حاضر در شهرهای تهران و سنندج بدون محدودیت جنسیتی و بر روی ۷۳ نفر انجام شده است.

پژوهش محسنی و دیگران (۱۳۹۶) به بررسی رابطه بین هیجان خواهی و سبکهای هویت با رفتارهای پرخطر نوجوانان پرداخت، نتایج نشان داد بین هیجان طلبی و سبکهای هویت همبستگی وجود دارد، پیشگیری چاره‌ای منطقی برای این سازی روانی و اجتماعی ارائه می‌دهد، پیشگیری از رفتارهای پرخطر راحت‌تر، کم هزینه‌تر و موثرتر از درمان آن می‌باشد، بین این پژوهش و پژوهش حاضر تنها در متغیر سبکهای هویت شباهت وجود دارد، این پژوهش به رابطه هیجان خواهی و سبکهای هویت بارفتارهای پرخطر نوجوانان پرداخته در حالی که پژوهش حاضر به بررسی رابطه سبکهای هویت با ابراز وجود و خودتنظیمی پرداخته است، به لحاظ جامعه آماری این پژوهش در شهر زاهدان با جامعه آماری ۱۷۳۰ نفری و حجم نمونه ۱۵۰ نفری انجام گرفته در حالی که در پژوهش حاضر حجم نمونه ۷۳ نفر می‌باشد.

## منابع

- آهنچیان، محمد رضا؛ ارفع، فاطمه؛ بهمن‌آبادی، سمیه؛ علائی، عبدالله. (۱۳۹۳). **سبک‌های اسناد و خود تنظیمی: تبیین نقش سبک‌های شخصیت**. مجله علوم رفتاری، دوره ۸، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۳، صص ۱۶۴\_۱۵۵.
- تابع بردبار، فریبا؛ رسول‌زاده طباطبایی؛ کاظم، آزاد فلاحت، پرویز؛ سامانی، سیامک. (۱۳۸۸). بررسی اثربخشی آموزش ابراز وجود بر احساس غربت دانشجویان دختر، مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دوره نوزدهم، شماره ۷۳، صص ۳۳\_۲۸.
- تقدیری، رقیه؛ امامی پور، سوزان؛ سپاه منصور، مژگان. (۱۳۸۸). رابطه بین سبک‌های هویت، خودکارآمدی و خود تنظیمی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی کرمان، تحقیقات روانشناسی، دوره ۱، شماره ۱، صص ۱۰۵\_۹۱.
- خلعتیری، جواد. (۱۳۹۴). تعیین اثربخشی آموزش ابراز وجود بر میزان خلاقیت دانش آموزان پسر دوره ابتدایی، فصلنامه علمی پژوهشی ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، دوره پنجم، شماره سوم، صص ۲۱۱\_۱۹۷.
- سقایی، پورحسینی؛ مهدیه، رنجبران، رضا. (۱۳۹۶). رابطه سبک‌های هویت، مسئولیت پذیری و جهت‌گیری مذهبی با احساس تنها‌یابی دانشجویان کارشناسی ارشد، مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت، سال چهارم، شماره ۳، صص ۲۰\_۱۰.
- شاکه‌نیا، فرحناز؛ آهون، روح الله؛ عرب‌بافرانی، حمیدرضا؛ اعظمی، ادریس. (۱۳۹۴). پیش‌بینی ابراز وجود بر اساس سبک‌های هویت در دانشجویان، اولین همایش علمی پژوهشی روانشناسی، علوم تربیتی و آسیب‌شناسی جامعه، صص ۱۵\_۱.
- شکرالله زاده، معصومه؛ مدنی، یاسر. (۱۳۹۵). نقش سبک‌های هویتی و عشق‌ورزی در پیش‌بینی رضایت زناشویی، دو فصلنامه آسیب‌شناسی، مشاوره و غنی‌سازی خانواده، صص ۸۹\_۷۹.
- صلحی، مهناز؛ صالحی‌فرد، اشرف؛ آغا‌حسینی، فاطمه. (۱۳۹۴). بررسی رابطه راهبردهای خود تنظیمی و خلاقیت با عملکرد تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی، مجله ره‌آورد سلامت، دوره ۱، شماره ۲، صص ۶۳\_۵۴.
- قربانی، رقیه؛ فولاد‌چنگ، محبوبه. (۱۳۹۴). ارتباط خود تنظیمی و تسلط جمعی با بهزیستی روان شناختی، فصلنامه علمی-پژوهشی پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی، سال دوم، شماره هشتم، صص ۴۲\_۳۱.
- محسنی، سحر؛ میرشکاری، لیلا؛ آهویی، مهشید؛ حسینی سرحابی، فاطمه؛ شناگو، اکرم؛ کهکی، فاطمه. (۱۳۹۶). رابطه بین هیجان خواهی و سبک‌های هویت با رفتارهای پرخطر نوجوانان، توسعه پرستاری در سلامت، دوره هشتم، شماره ۱، صص ۵۶\_۴۷.

مقصود، فربا؛ زارعی، مجید؛ پورایمان، فرید؛ زارع پور، میلاد. (۱۳۹۵). بررسی نقش‌های هویت در پیش‌بینی حالات روان-شناختی مثبت دانشجویان، سومین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در مدیریت، اقتصاد و علوم انسانی، باتومی گرجستان، صص ۱۲\_۱.

مقیمیان، مریم؛ امینی، راضیه. (۱۳۹۳). مقایسه تاثیر گشتالت درمانی و درمان شناختی رفتاری الیس بر ابراز وجود دانشجویان پرستاری، نشریه پرستاری ایران، دوره ۲۷، شماره ۸۹، صص ۱۱\_۱.

مهقانی جمال الدین، سعید؛ جناآبادی، حسین. (۱۳۹۷). اثربخشی آموزش راهبردهای یادگیری خود تنظیمی بر انگیزه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارای اختلال یادگیری، دو فصلنامه راهبردهای شناختی در یادگیری، سال هفتم، شماره دوازدهم، صص ۱۵\_۱.